
MT blir MR etter 15 år

ARTIKKEL

NYLENNAM

GULBRANDSEN P

I 1984 ble bildefremstilling ved nukleær magnetisk resonans første gang omtalt i Tidsskriftet (1). Forfatteren mente at magnettomografi kunne være en brukbar norsk betegnelse. Da de første erfaringer fra Stavanger ble beskrevet tre år senere (2), hadde Tidsskriftet i samråd med fagmiljøene avgjort at magnettomografi skulle betegne metoden. I 1993 innledet Finn G. Lilleås en debatt i Tidsskriftet om betegnelse MR (magnetisk resonans) og MT (magnettomografi) for bildefremstilling ved hjelp av nukleær magnetisk resonans (3). I sitt svar fastholdt redaktøren betegnelsen MT, men åpnet for videre debatt (4). Debattens femte og sjette innlegg, skrevet av Tidsskriftets faglige medarbeidere i radiologi, gav ikke støtte til bruken av MT, men viste uenighet om hvorvidt man skulle bruke MR alene eller med tilleggsbokstav (5).

Begge sider i saken har fremført gode teknologiske og lingvistiske argumenter. Men noen ganger ruller utviklingen av seg selv, uavhengig av rasjonelle begrunnelser og styrte valg. Selv samarbeid med faglinjer i frontlinjen er ikke garanti for at man «treffer» den betegnelsen som etter hvert vinner hevd. Det henger nok sammen med høy teknologisk utviklingshastighet, men også med raskt endret forståelse for basale mekanismer, som nylig vist for et molekyl (6).

Ved to anledninger i det siste har Tidsskriftet måttet konstatere at faglige vurderere ikke har visst hva MT er forkortning for. Internasjonalt er også MT blitt etablert som forkortning for magnetization transfer, som er en spesiell måte å anvende magnetisk resonansteknologien på (7). Det er nok på tide å erstatte MT som forkortning for bildefremstilling basert på magnetisk resonans, men med hva?

Argumentet mot MR har vært at resonans betegner det fysikalskjemiske prinsipp som ligger til grunn for tilbakeseending av radiobølgene, ikke bildefremstillingen. I engelsk språkbruk er derfor etter hvert MRI, der I står for imaging, mest vanlig. Nye måter å fremstille bilder basert på denne teknologien kommer stadig, med tilhørende navn og forkortninger (MRA (angiografi), MRS (spektroskopi) mfl.). I lys av dette vil det bare virke forvirrende om vi konstruerer en ny forkortning ved hjelp av en ekstra bokstav. Å anvende I er ugunstig siden den ikke viser til et norsk ord.

MR brukes nå over det ganske land - ingen leger vil være i tvil om hva MR innebærer, selv om det kan herske uenighet om hva bokstavene er forkorting for. Tidsskriftet vil fra dette nummer av bruke MR som offisiell forkorting for bildefremstilling ved hjelp av magnetisk resonans.

- Pål Gulbrandsen, Magne Nylenna, Tidsskriftet

LITTERATUR

1. Skälpe IO. Nukleær magnetisk resonans (NMR) tomografi. Et nytt diagnostisk fremskritt. Tidsskr Nor Lægeforen 1984; 104: 253-4.
2. Tjørstad K, Nessler EG, Kåss B, Larsen JP, Ødegård H, Svihus R et al. Magnettomografi. Diagnostikk av svulster i nervesystemet. Tidsskr Nor Lægeforen 1987; 107: 36-45.
3. Lilleås FG. MR og ikke MT. Tidsskr Nor Lægeforen 1993; 113: 2320.
4. Nylenna M. MR og ikke MT. Tidsskr Nor Lægeforen 1993; 113: 2320.
5. Larsen JL, Skjennald A. MR og MT. Tidsskr Nor Lægeforen 1994; 114: 841.
6. Gulbrandsen P. Hva burde molekylet hete? Tidsskr Nor Lægeforen 1999; 119: 262.
7. Haave I, Kværness J, Myhr G, Nilsen G, Rinck P, Smevik O. MR og MT. Tidsskr Nor Lægeforen 1994; 114: 92.

Publisert: 20. mars 1999. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.